

РУСЛАНИ

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редація, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1, пл. Димитровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи збертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламіші неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авчайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надіславім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 3) с. від стрічки.

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віра не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Передплата
на «РУСЛАНА» виписють:
в Австрії:
на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць 170 кор.
За границею.
на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокє число по 10 сот.

Парляментарне положенє.

З Відня пишуть нам:

(+) Коли в Угорщині одушевленє несподіваною побідою гр. Тиси і застановою обструкції все ще триває, а правительство тамошнє буде небавом мати всі державні конечности обезпечені, «технічна обструкція» розвельможила ся в австрійській радї державній на добре. Поіменні голосованя над тим, чи має бути тайне засіданє, щоби якусь там петицію випечатано в стенографічним протоколї, а по відкиненю сего внесеня — іменне голосованє, щоби таки сю петицію випечатати, випсвняють головну часть засідань посольської палати. Решта часу, сходять знов на случайних обидях, які падають при якій небудь нагодї, і достарчують знов материялу для вибираних тепер частїйше як коли небудь комісій для ухваленя догани обидникам і звїти тих комісій та розправи над їх звїтами.

Такий образ «діяльности» посольської палати особливо серед відгомону пештеньских подій не може очивидно вдоволити найменш вибагливих парламентаристів. І на правїці і на лївиці відчувають неможливість такого положеня і тут і там виривають всїлякі погляди, всїлякі способи заради сему лиху, хоч всі лікарі непевні успіху предкладаних ними лїків.

Ческі послї, котрих число останними часами знов зменшило ся, оглядають ся за союзниками, щоби не остати відокремленими і в тїй ціли відбули ся переговори ческих послів всіх таборів з заступниками Славянського Союзу, Руского Клубу, Словїнського ліберального клубу в пятницю, яких метою мало би бути солідарне піддержуванє обструкції, а тим самим осягнує бажаної ческими послами мети, поваленє міністерства д-ра Кербера, а бодай приневоленє его до зміни системи.

Нїмецькі сторонництва (заступлені в так званім видїлі чвїрки) придумують знов заострене регуляміню, хоч самі в душі переконані о тїм, що всякі заострення доводили до ще більшого розятрення і розладу та заколоту.

Але й передові політики польского Кола вийшли із вижидаючого становища і від пятниці почали також застановляти ся над поправою парламентарного положеня, над урухомленєм посольської палати. Окрім того глядять они, як звичайно, навязати взаємнї з лївицею, бо думка польско-нїмецької коалїції в головах деяких польских політиків починає ся наново снївати, хоч мали они стїльки вже наглядних доказів, що проти ческих послів трудно буде що небудь вдїяти.

Всі ті прояви, вся та закулісова робота показує, що всі відчувають неможливість дотенерїшного положеня парламентарного, що треба конечно впровадити якусь зміну.

Урядові і півурядові дневники вельми немило відчувають наглий і несподіваний зворот в Угорщині і намагають ся впер-

нити австрійську суспільність, що такий зворот, така зміна на таких, як там основах є тут неможливі, позаяк там ріжницї між сторонництвами угорского сойму є політичні, а тут в Австрії ріжницї є національні. Нема що перечити сему, одначе серіч певна, що й національні пропасти можна полагодити, що й тут треба і можна конечно звайти якийсь вихід. Однак на такій основі, що без волї Нїмців не можна признати славянським народностям нїяких уступок, не можна дійти до ладу, позаяк сучасна загорїлість нїмецького живла не допускає до нїяких уступок і змагає до повного згнобленя нєнїмецьких народностей. Тут конечно треба помічної руки, а такою помічною рукою може бути правительство, котрє повинно сповнити свої заперевняваня, що оно є безпартійним. Правительство повинно і обовязанє довести до розуму бойовників тим способом, щоби з одного боку здержало безмежні розгони нїмецького живла, а з другого боку вволило оправданім культурним і національним потребам нєнїмецьких народностей.

З канадійской Руси.

Подає о. Плятойд Філас Ч.С.В.В.

(Дальше).

„Хліба досить, землі досить, лекше й заробити“, а однак хто тут не був, той не знає, як ту гірко жити людям через ту самоту.

Зображаю собі, що тому 200—300 літ і на нашій Україні жите по хуторах мусїло бути в дечім подібнє до жати на наших фармах. Але там крім хуторів були і села і церкви і міста, містечка. Та і на хуторах самих природа не так сумовито налягала на душу, як у Канаді. Маємо і ми скрієт і широкий луг, і глубокий яр, і довкола темний гай, але наші луги, яри, гаї — то не українські. Луги наші крім трави, та подекуди корчиків дикої рожї, лісового агресту та нужденних малив, позбавлені сучь того ріжнорбарвного зїля, тих цвїтів пахощами наповняючих всю природу, що так чарують і око і сердце по лугах та сїножатах в старій вітчинї. А в глубоких ярах не шепочуть потїчки, лиш кисне багно зїмної води, вкрите осокою; гаї наші — то сумні ліси, де крім осики, а подекуди ще берези та тополї не мають нїякої иншої деревини. Снїву пташинї не чути тут цілий рік, лиш дакі качки і кури шуляють по травах, а над ними вносять ся хмари комарів, що так немилосерно до крови тнуть не то чоловіка але і худобу. І сонце в нас не сьміє ся з поза хмар, але коли і вигляне з поза облаків, то віє якимсь холодним вітром. В сїм році я не знаю, чи начислив-бим яких 30 днів хороших — за всю весну, літо і осїнь. Доцї, слота, хмари, вітра — отсе щоденні гостї в небес. А вітра нашї! Так страшно динуть, рейби все з корїнем хотїли вирвати, а так переразвляно виють, скавулять, як тотї у Дікенса в „Новорічних Давонах“. Не красну, але таки зовсім погану весну і осїнь і також літо ми мали сего року. Я писав в послїдній дописи, що коли літо буде у нас таке миле, як зима була, то про поворот до Галичиня і згадка не приїде. Тепер доходячи до кінця осени, можна сьміло сказати, що коли би так кожда весна, осїнь, літо

були в Канаді, як сей рік, то мимо достатку хліба і богатства землі та заробку легкого, поминувши вже й самоту, нова наша вітчина — буда би поганою вітчиною. Та нас потїпають старші фармарі і часописи тутешні, що такого мокрого, слотного і зимного року не памятають від яких 10 літ, і що звичайно буває инакше.]]

Треба їм вірити. Але чи се багато вплине на піднесенє вартости нової вітчини? Припустїм, що в бїжучім році, а навіть, що звичайно не було в нас нї слоти, нї доцїв уливних, нї вітрів скавулюючих, всеж таки осикові ліси не перемінять ся не то в яблонї, в груші, але навіть в нїякого бука чи граба, і качок диких не заступить яке инша сьпівуче птацтво і комарї не змінять ся в мотилїв. Природа, підсоне позїстане таким як є, холодним, тяжким, сумовитим.

VI.

Об тїм, про що писав сьміває, що у нас „землі, хліба досить, і заробок легкий“, я вже писав в попередних дописях. Тут додаю лиш се, що в бїжучім році хліба не видала земля, такого, як сподївали ся фармарі. Занадто спізнєна весна, слота і холодний рік не дали збіжам дозріти. Збіжа взагалї тут рїдко коли дозрівають на пни, хїба гречка та ячмінь. Прочї рослини жнуть ся ще зелені і доперва в копах дозодать. В сїм році межї 3 а 7. вереснем потис кріпкий мороз і на місцях пизше положених знищив цілковито засїви. По морозї звичайно в минувших роках падав тут першїй снїг, під котрим збіжа придавлювали ся до землі і не давали ся догідно вижати. Фармарі з боязни, що і по тїм морозї впаде снїг, взяли ся до жнїв. Снїг не випав так скоро, доперва в місяць пізвїйше. Наші збіжа видали зерно нужденне, легке, недосїпке. Тї фармарі, що здержали ся з жнївами, мають збіжа досить красиві, хоч майже всі жалують ся, що зерно не цілком діїшло. Заробку мали люди досить, особливо при цегольни і копаню ровів в Едмонтї. Денно платили по 1 долярови і 75 центів.

(Дальше буде).

Япаньско-російська війна.

Плани Росії.

«Кїєвлянин» у вступній статї розбирає kwestию, яку мету може мати теперїшня війна для Росії? Япанці, яких всі культурні народи лелїли з причини їх запалу до цивїлізації, надужили в гідкїй спосіб положеню в них довїря. Виробила ся в них мєгальманія, що заставляє їх ставити на чолї жовтої раси, над якою Япанці мали-б панувати і вести єї борби з білою расою. Показало ся, що перенятє культури Япанцями було поверховне і в першїй лїній зверненє на мїлітарні видосконаленя. Промислові краї легдодушно допомагали до тих оружень: на очах виросла япаньска фльота з могутними панцирниками найновїйшої конструкторї. А першим ділом сєї фльоти було гідке цотоптанє міжнародного права і заворушенє мїра на схїдних водах зачїпною війною. Росїя мусить мати мир і певність на Сходї. Хотїй би і побїла Япанцїв і виперла їх з Кореї, то за 10 літ буде мати таку саму несподїванку, якої дожїла в теперїшню добу. Тому з япаньскої фльоти не повинно о тати нї одного корабля, нї одної гармати, а росїйский похід повинен закїнчить ся аж за япань-

Посмертні оповістки.

— О. Ігнатий Ринавець, священник-ювіляр, парох в Яворках, мушинського деканата, перемиської єпархії, упокоїв ся дня 11. с. м. в 86. році життя і 59. р. священства. В. с. п.

Наука, штука, література.

— Літературно-науковий Вістник, кн. III. за марець 1904. містить: Ів. Федорченко: На честь М. Лисенка I—II. — Іван Франко: Из книги Кааф I—II. — Лев Лотоцький: Поезії I—II. — І. Личко: До М. В. Лисенка. — Ніна Зарічна: Зачарована скрипка. — Юліян Панькевич: Та я чекаю. — Марія Колпуняк: На стрічу сонцю золотому IX—XII. — Н. Е. Накрохін: Талісман (Док.). — Оскар Уайльд: Сальомей, драма. — В. Гете, Поезії, переклад П. Куліша: VII. Олексій та Дора. VIII. Квітка над усі квітки. — Ів. Кривецький: Український видавничий рух в 1903. р. — Іван Франко: До історії соціалістичного руху. — В. Ягіч: Момзен і Славяни. — О. Коваленко, Віташевська і Невідома: Спомини про П. А. Грабовського. — Ант. Менгер: Релігія і держава. — М. Лозинський: Перші кроки. — Хроніка і бібліографія.

Телеграми

з дня 14. марця.

Відень. Цісар має в другім тижни виїхати на довгий побут до Будапешту.

Відень. На нинішнім засіданні парламенту виїс посол Василь Яворський інтерпеляцію в справі поведени старости в Рудках і тамошної жандармерії супроти пароха о. Стефана Онисевича і кількох селян.

Будапешт. Угорський сейм ухвалив в суботу закон о контингенті рекрутів в 3. читанню, почим приступлено до дискусії над бюджетною провізориєю за перші чотири місяці с. р.

Льондон. З Сеулю доносять, що дві японські колюми машерують на північ Кореї, одна до Антунгу, друга на Владивосток.

Льондон. Виміна депеш межі царем Миколою а королем Едвардом дала причину до чутки, немов би англійське правительство старало ся взяти на себе мирове посередництво між Росією а Японією.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

— Від 1. до 15. марця 1904. —

Нова величава програма!

Морська битва на Жовтім морі.

Щоденно о 8. год. вечер представлень. В неділю і сьвята 2 представлень о 4. год. понод. і 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представлень. Білети вчаснійше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч 9. у Львові.

Читайте!

Читайте!

Ново видане Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, щоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „ПОЕЗІЯ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими вистісками, може бути найгарнійшою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських класиків, сторів 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опусту. Висилає ся тільки за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: КАНЦЕЛЯРІЯ „ПРОСЬВІТИ“ у ЛЬВОВІ (Ринок ч. 10.).

Християнський Календар МІСІОНАРЯ на 1904 рік

коштує лише 50 сот., а з поштовою пересилкою 60 сот. Зміст багатий, ілюстрації гарні. При закупні більше примірників вельми значний опуст. Висилає лише за готівку: Видавництво Чина св. Василя В. в Жовкві.

В книгарни Товариства ім. Шевченка і в книгарни Ставропігійській можна дістати отсі праці вадані проф. д-ром Ів. Копачом:

- Будучність гімназій. Ціна 1 К.
Партийна політика і морал. Ц. 50 с.
Родинне житє (під розвагу руским «соколикам і паннам»). Ц. 50 с.
Соціалізм, етика і політика (під розвагу «старшим і молодшим»). Ц. 50 с.

Три перші праці владжені на основі творів професора берлінського університету д-ра Фрідріха Паульзена.

„Тревоги автора і видавника“ (гумористична подія з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації «Руслава» та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері вносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.)

Вейлякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

вишлячє без потрученя провізії або коптів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТИ, ЗБИЖЕ І ПАШУ

проти огневих шкід

в одині русім Товаристві асекураційнім

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР опирає ся на взаімности членів, то значить, звертає членам щорічну чисту надвижку. Звороти виносили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 кор. т. в 8%.

ШКОДИ ліквідує ДНІСТЕР скоро при участі місцевих членів і делегатів. Від 1893 до 1903 виплатя ДНІСТЕР відшкодовань на суму 4.161.869 кор.

ФОНДИ ДНІСТРА з кінцем 1903 р. виносять 1.013.691 кор. і уміщені в пушляриях цінних паперах.

ПОЛІСИ ДНІСТРА приймає при позичках Банк краввий і каси ощадности.

АГЕНЦІЇ ДНІСТРА находять ся у всіх містах, місточках і многих селах і легко кождому забезпечити ся через агента; ДНІСТЕР уділяє агенції господарям, де щє на більший округ нема агенції. Агенти заробили вже 537.815 кор. провізії.

НА ЖИТЕ треба забезпечити ся через ДНІСТЕР в Товаристві краківським; власну провізю від таких забезпечень дає ДНІСТЕР на рускі добродійні цілі; тому на жите забезпечайте ся тільки через ДНІСТЕР.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“ у Львові, ринок 10, в домі „Просьвіти“.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го жовтня 1903.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Table with columns: Поїзд, до Львова, зі Львова, and times. It lists train schedules for various routes including Krakow, Berlin, Warsaw, Vienna, and Lviv.

ЗАМІТКА: Пору нічна чиякть ся від 6. години вечером до 5. години 59 минут рано. Час середно європейский рїкнїть ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12. год 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць державних (ул. Красіцких ч 5.) уділяє поспєць в справах залізничних, продає білети великого рода і розкладї їзд.